

HØJESTERETS DOM

afsagt mandag den 15. november 2010

Sag 227/2010

(2. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Knud Meden, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Københavns Byret den 20. januar 2010 og af Østre Landsrets 14. afdeling den 5. maj 2010.

I pådømmelsen har deltaget syv dommere: Per Sørensen, Per Walsøe, Asbjørn Jensen, Poul Søgaard, Vibeke Rønne, Jens Peter Christensen og Lars Hjortnæs.

Påstande

Dommen er anket af tiltalte, T, der har påstået formildelse og herunder har påstået sagens forhold 3 henført under våbenlovens § 10, stk. 1, og ikke under straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Anbringender

T har gjort gældende, at sagens forhold 3 ikke skal henføres under straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, idet der ikke foreligger særlig skærpende omstændigheder. Han opbevarede ikke våbnet hos sig selv, men lod det blive på sit gamle værelse hos sine forældre, da han flyttede hjemmefra. Han har ikke haft patroner til våbnet, og våbnet har aldrig været anvendt eller været klar til brug. Våbnet er ikke anskaffet i en banderelateret sammenhæng, og det er ikke er-

hvervet på en strafbar måde. Hans tidligere domme og lejlighedsvis brug af ulovlige euforiserende stoffer indebar ikke, at der var særlig risiko for, at våbnet ville blive brugt.

Subsidiært har han gjort gældende, at straffen for besiddelse af skydevåben på ikke offentligt tilgængeligt sted uden tilhørende ammunition uanset lovændringen i 2009 ud fra en generel farlighedsvurdering fortsat bør være lavere end straffen for at besidde skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængeligt sted.

Reststraffen bør ikke udløses, idet der ikke er tale om ny ligeartet kriminalitet, og idet han havde våbnet før afsigelsen af den dom, som reststraffen vedrører.

Rigsadvokaten har gjort gældende, at der i sagens forhold 3 foreligger særlig skærpende omstændigheder. Pencilpistolen ligner ikke et våben og kan holdes skjult for andre, og den er livsfarlig på i hvert fald op til 50 meters afstand. Et sådant våben tjener intet lovligt formål. Våbnet blev opbevaret uforsvarligt og sammen med narkotika og en radioscanner.

Ved strafudmålingen bør der lægges vægt på, at T tidligere er straffet flere gange, og at sagen ud over forhold 3 omfatter overtrædelser af færdselsloven og lovgivningen om euforiserende stoffer samt anden overtrædelse af våbenlovgivningen.

Reststraffen bør udløses under hensyn til, at den vedrører en tidligere dom for voldskriminalitet begået under anvendelse af en kniv.

Supplerende sagsfremstilling

Der er indhentet erklæringer af 7. og 30. september 2010 fra Rigspolitiet om undersøgelse af pencilpistolen.

I erklæringen af 7. september 2010 hedder det bl.a.:

”5. Hvordan vurderes pencilpistolens generelle farlighed i forhold til en ”almindelig” pistol?

Projektilhastighed:

Som ovenfor beskrevet er våbnet potentielt livsfarligt.

Det aktuelle våben er dog glatløbet, hvilket har indvirkning på projektilernes hastighed.

Fabrikanten af ammunitionen, der blev brugt til ovenstående forsøg, angiver en mundingshastighed på 255 m/sek., og en hastighed ved 50 m på 235 m/sek.

Disse højere hastigheder er for ”almindelige” våben med riflet løb.

Det må således konkluderes, at et ”almindeligt” våben er potentielt livsfarligt på større afstande.

Sigtemidler/træfsikkerhed:

Det aktuelle våben har i modsætning til ”almindelige” våben ingen sigtemidler, og er således sværere at ”sigte” med.

Endvidere er våbnet glatløbet, hvilket vil få projektilet til at ”kolbøttere”, dette kan ligeledes have indvirkning på træfsikkerheden.

Projektiler fra et ”almindeligt” våben med riflet løb vil have en mere stabil skudbane.

Opladning og affyring:

Det aktuelle våben skal oplades og genlades manuelt for hvert skud.

En selvladepistol i denne kaliber har et magasin med flere patroner, og genlader halv-automatisk efter affyring indtil magasinet er skudt tomt.

Hastigheden hvormed skuddene kan affyres med en selvladepistol, afgøres af, hvor hurtigt skytten kan trykke på aftrækkeren.”

I erklæringen af 30. september 2010 hedder det bl.a.:

”På baggrund af ovenstående målinger må det konkluderes, at det aktuelle våben er potentielt livsfarligt på mindst 50 meter.”

Højesterets begrundelse og resultat

Vedrørende straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1

Ved Højesterets dom af 25. juni 2010 (U 2010.2552 H) er det fastslået, at det må bero på en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, om besiddelse af skydevåben på ikke offentligt tilgængeligt sted må anses for begået under særlig skærpende omstændigheder i straffelovens § 192 a, stk. 1's, forstand. Der kan herved lægges vægt på de momenter, der er nævnt i forarbejderne til lov nr. 411 af 10. juni 1997 (den tidligere bestemmelse i våbenlovens § 10, stk. 2) og til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (straffelovens § 192 a).

T er fundet skyldig i at have besiddet en pencilpistol. Den lå i hans taske, der stod i et værelse i hans forældres lejlighed, hvor han overnattede, da ransagningen fandt sted. I tasken lå også kokain og en radioscanner, og desuden blev der fundet heroin og hash i værelset. Han var ikke i besiddelse af ammunition til våbnet.

T er tidligere straffet flere gange, bl.a. for vold af særlig farlig karakter ved brug af en foldekniv i forbindelse med røveri og for overtrædelse af våbenlovgivningen.

Under de anførte omstændigheder finder Højesteret, at der ikke foreligger særlig skærpende omstændigheder. Højesteret har herved lagt vægt på, at Ts besiddelse af våbnet efter en samlet vurdering ikke kan anses at have indebåret en nærliggende risiko for, at det ville blive brugt til fare for andre. Forholdet kan derfor ikke henføres under straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1.

Højesteret finder, at T har overtrådt våbenloven under skærpende omstændigheder, idet våbnet blev opbevaret uforsvarligt. Forholdet skal derfor henføres under våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1.

Vedrørende straffastsættelsen

Ved lov nr. 411 af 10. juni 1997 om ændring af bl.a. straffeloven og våbenloven skete der ved indsættelsen af en ny bestemmelse i våbenlovens § 10, stk. 2, med en strafferamme på fængsel indtil 2 år en skærpelse af straffen for besiddelse af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder. I bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. L 98, Folketingstidende 1996/97, tillæg A, side 2510) hedder det bl.a.:

”Det forudsættes, at straffen for besiddelse af skydevåben på ikke offentligt tilgængelige steder under skærpende omstændigheder vil være fra 60 dage til 4 måneders fængsel afhængig af, om en eller flere skærpende omstændigheder er til stede samtidig.”

Ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 fik våbenlovens § 10 sin nugældende affattelse. I bemærkningerne til lovforslaget (Folketingstidende 2008/09, tillæg A, side 8070-71) hedder det bl.a.:

”Straffen for overtrædelser af våbenlovgivningen under særlig skærpende omstændigheder omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 192 a, stk. 2 [nugældende stk. 1, nr. 1, for så vidt angår besiddelse af skydevåben], herunder våbenlovsovertrædelser, der angår skydevåben, forudsættes skærpet betydeligt. Straffen for overtrædelser af våbenlovgivningen, der angår skydevåben, forudsættes i den forbindelse *fordoblet i forhold til i dag*. Det gælder både for besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængelige steder og på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder.

...

Straffen for overtrædelser af våbenlovgivningen, hvor besiddelse mv. af *skydevåben ikke sker under særlig skærpende omstændigheder* og dermed skal pådømmes efter vå-

benlovens § 10, stk. 1, forudsættes ikke ændret ved den foreslåede ændring af straffelovens § 192 a. I sådanne tilfælde er udgangspunktet således fortsat bødestraf.”

Under Folketingets behandling af lovforslaget blev der vedtaget et ændringsforslag, hvorefter straffen for besiddelse af skydevåben på bopælen under særlig skærpende omstændigheder blev undergivet en minimumsstraf på 1 års fængsel. Strafniveauet blev dermed væsentligt forhøjet i forhold til det oprindeligt forudsatte niveau. Der fremkom ikke tilkendegivelser vedrørende strafniveauet i tilfælde, hvor der alene foreligger skærpende omstændigheder.

Under hensyn til den betydelige skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben på bopælen m.v. under særlig skærpende omstændigheder finder Højesteret, at straffen for besiddelse af skydevåben i et tilfælde som det foreliggende, hvor der foreligger skærpende omstændigheder, som udgangspunkt bør fastsættes til fængsel i 4-6 måneder.

Højesteret tiltræder, at straffen bør fastsættes som en fællesstraf, der også omfatter reststraffen på 124 dage. Efter en samlet vurdering af forholdets karakter fastsætter Højesteret herefter straffen efter de af byretten anførte bestemmelser til fængsel i 10 måneder.

Højesteret finder ikke grundlag for at gøre straffen betinget.

Thi kendes for ret:

T straffes med en fællesstraf af fængsel i 10 måneder.

T skal betale sagens omkostninger for byretten, mens statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.